

gumentum : *alias attributum, adjectum, oppositum, & pars consequens dicitur.*

Canones de subjecto & prædicato hi tenendi :

1 Omne axioma in duas tantum partes materiales reales resolvitur.

Partes illæ sunt antecedens, & consequens. Non sunt plures. Tot enim sunt axiomatis partes, in quo*t* axioma resolvitur, juxta illud celebratum : *Eadem sunt principia compositionis & divisionis.*

2 Vocabula hæc, subjectum & prædicatum, etiam ad compositum axioma transferri possunt.

Peripatetici docent subjectū & antecedens, prædicatū & consequens esse *ἰσοδύναμα μὲν τὸ γένος*. Contra hanc sententiā disputationant nonnulli; & contendunt, omne quidem subjectum esse antecedens, & omne prædicatū esse consequens, sed non vicissim ; eò quod subjectum & prædicatū duntaxat axiomati simplici, cōposito non item, præsertim cōnexo, nisi valde impropriè, cōveniant. Sed hæc cēsura est nauci. Nam subjectū in genere sic finitur, quod sit prius axiomatis membrum, de quo aliquid prædicatur : prædicatum , alterum axiomatis membrum, quod de subjecto prædicatur. *Fonsec. libr. i. inst. Dial. cap. 14.* Cum his definitionibus coincidunt illæ, quæ à nobis sunt traditæ.

3 Subjectum realiter differt à prædicato.

Ratio: quia thema & argumentum realiter inter se differunt. Subjectum autem continet thema, sicut prædicatum continet argumentum. Objicis prædicationes identicas, in quibus idem de seipso prædicatur. Resp. Prædicatio identica est vel nugax, vel intensiva. *Nugax* est, in quâ idem simpliciter de seipso prædicatur. Et hæc est inanis tautologia: ut cùm dico, ensis est ensis, scapha est scapha. Hic est idem prorsus & voce, & significatione. Proinde inepta tautologia & batrologia. *Intensiva* est, in quâ idem secundum quid de seipso prædicatur; quod vel est idem voce, & significatione diversum, ut Deus est Deus; vel est voce diversum, & idem significatione, ut Evangelium est lætum nuntium. Hæc prædicatio non est nugax, sed prædicatum intendit significationem